

RacekMK

HORVÁTOVÁ, Nella. *Linie lásky a umění v Rackovi*. Bc práce. Praha, PedF UK, katedra psychologie 2022.
(Posudek vedoucího)

Autorka napsala velmi zajímavou práci.

Zajímavé je už to, že neprezentuje žádnou diskusi interpretů Racka, ale že jejich komentáře začleňuje do své vlastní prezentace. Práce má díky tomu velmi autorský a svým způsobem až autoritativní ráz. Na druhé straně vlastně dosud nevím, zda existují v recepci Racka nějaké rozdílné verze a spor mezi nimi: existují různé názory na to, „o čem to vlastně celé je“?

Linie rozboru, autorkou vybrané, mi připadají pro expozici dramatu velmi vhodné. Myslím tím linii symbolu „racka“, linii lásky a linii umění. Asi nebylo také od věci přiblížit linii lásky pomocí typologie J. A. Leeho.

Autorku jsem v této souvislosti upozornil na to, že je láska Trepleva k Nině nějak výjimečná a že promítnutá do jeho divadelní hry o „světové duši“ svědčí o bláznivé zamilovanosti (Freudova „Verliebtheit“) s představou konce světa, analogicky k deliriu paranoidních schizofreniků. Z toho pak vyplynulo i autorčino posunutí druhu lásky „erós“ do pod-druhu „mánie“.

Treplevův pokus o drama je však později, zdá se, že i jinými interprety traktován jako ryze umělecký problém „nových forem“, bez ohledu na jeho „zamilovanost“. Přitom zde se podle mě nabízelo vhodné propojení linií lásky a umění. A sice.

Co dělá Trigorin: píše bez nešťastné lásky, a nestojí to, ve srovnání s Dostojevským a Tolstým, za nic. Konstantin Treplev jde později ve svých povídkách podobnou, neprocítěnou či neprotrpěnou cestou. Jediná Nina dál miluje nešťastně Trigorina a její herectví půjde nahoru.

Nakonec bych Racka shrnul tak, že bez velké lásky není umění, ale že velká láska je vždycky nešťastná a může se žít, „spasit“ jen v médiu umění.

V Praze 14. 5. 2023

doc. Miloš Kučera, vedoucí práce